

Referat fra møte i faglig råd for elektro og datateknologi

Dato: Onsdag 10. desember, kl. 10–15

Sted: Udirs lokaler, Schweigaardsgate 15, møterom 15

Medlem	Varamedlem	Innkalt til møtet
Arbeidstakersiden		
Are Solli EL og IT Forbundet (LO)	Liv Beate Eidem EL og IT Forbundet (LO)	Are Solli EL og IT Forbundet (LO)
Synne Brevik Marken EL og IT Forbundet (LO)	Lisa Nord Hopland EL og IT Forbundet (LO)	Synne Brevik Marken EL og IT Forbundet (LO)
Monica Derbakk EL og IT Forbundet (LO)	Knut Øystein Hamletsen EL og IT Forbundet (LO)	Monica Derbakk EL og IT Forbundet (LO)
Trond Våga Forbundet Styrke (LO)	Helle Johnsen Bergesen LO (Styrke)	Forfall
Lars Oellingrath Norsk Jernbaneforbund (LO)	Kevin E. Nilsen LO (Fellesforbundet)	Lars Oellingrath Norsk Jernbaneforbund (LO)
Arbeidsgiversiden		
Svein Harald Larsen NHO Elektro	Åge Lauritzen NHO Elektro	Svein Harald Larsen NHO Elektro
Mikkel Heien Bjonge Norsk Industri (NHO)	Tone Kjersti Belsby Norsk Industri (NHO)	Tone Kjersti Belsby Norsk Industri (NHO)
Thor Egil Johansen Fornybar Norge (NHO)	Anneline Malling Breen Fornybar Norge (NHO)	Thor Egil Johansen Fornybar Norge (NHO)
Espen Rønning NHO Byggenæringen	Camilla Rise NHO Luftfart	Espen Rønning NHO Byggenæringen
Odd Harald Aaberg Spekter		Odd Harald Aaberg Spekter
Skoleeier		
Liv Langedrag Eilerås KS	Tore Fykse KS	Liv Langedrag Eilerås KS
Gro Anita Bergestig KS	Hege Osebakken KS	Gro Anita Bergestig KS
Lærerorganisasjon		
Jon Erik Standal Darre Utdanningsforbundet	Øystein Berdal Utdanningsforbundet	Jon Erik Standal Darre Utdanningsforbundet
Lene Repvik Storrø	Hilde Hagenborg	Lene Repvik Storrø

Utdanningsforbundet	Utdanningsforbundet	Utdanningsforbundet
Lars Jakob Berg Skolenes Landsforbund	Anne Line Karlsen Skolenes Landsforbund	Lars Jakob Berg Skolenes Landsforbund
Elevrepresentasjon		
Atilla Amirov Elevorganisasjonen		Atilla Amirov Elevorganisasjonen
Andre organisasjoner (observatører)		
Tom Erik Jonberg DSB		Tom Erik Jonberg DSB
Christian Knoph NITO		Christian Knoph NITO
Herleik Johansen NKOM	Finn Arne Johansen NKOM	Herleik Johansen NKOM
Utdanningsdirektoratet		
Ingvil Urdal, Frode Midtgård, Marianne Elgen Bøhler, Adrian Netteland, Silje Bergill Hagen, Gøril Groven		

Dagsorden

- Sak 19/2025 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 20/2025 Møteplan våren 2026
- Sak 21/2025 Innspill til Nasjonalt senter for yrkesfag
- Sak 22/2025 Tilrettelegging av skriftlig sentralt gitt eksamen for yrkesfag etter vg3-nivå
- Sak 23/2025 Utvikling av Europass fagbeskrivelser
- Sak 24/2025 Oppnevning av eksamensnemnder for togelektriker og tavlemontør
- Sak 25/2025 Innspill til lærefag for demontering av kjøretøy
- Sak 26/2025 Høring om strukturendring i fellesfaga norsk og engelsk for yrkesfaglige utdanningsprogram
- Sak 27/2025 Oppfølging av utviklingsredegjørelsen: Utvikling av læreplaner vg4
- Sak 28/2025 Orienteringer
- Sak 29/2025 Eventuelt
 - Rammeplan for yrkesfaglærerutdanningen
 - Elsikkerhet for elektroopplæring i videregående skole

Sak 19/2025 Godkjenning av innkalling og dagsorden

Referater godkjennes per e-post og publiseres i etterkant av rådsmøtene på [nettsiden for SRY og faglige råd](#). Alle i rådet skal ha tilgang til et felles arbeidsrom i SharePoint for rådet, hvor alle saksdokumenter for rådet er tilgjengelig: [Faglig råd for elektro og datateknologi-gruppe – Hjemmeside](#)

Vedtak

Rådet godkjenner innkalling og dagsorden.

Sak 20/2025 Møteplan våren 2026

Vår 2026	
AU-møter	Rådsmøter
28. januar	Tirsdag 10. februar, kl. 10-15 Merk: Møtet gjennomføres digitalt i Teams
7. april	Tirsdag 14. april, kl. 10-15 Sted: Udirs lokaler, Schweigaardsgate 15 B, møterom 3
1. juni	Tirsdag 9. juni, kl. 10-15 Sted: NHO, Middelthunsgata 27, Majorstuen

I tillegg er det **seminar for medlemmer og observatører i de faglige rådene 4.-5. februar 2026 i Oslo**, se egen innkalling.

Udir oppfordrer faglige råd til å vurdere bruk av alternative møteplattformer (inkludert digitale møter) i rådsarbeidet når det er hensiktsmessig. Udir oppfordrer rådet til å vurdere alternative arbeidsformer, som for eksempel bruk av arbeidsgrupper.

Momenter fra diskusjon i rådet

Det er kun budsjett til fire fysiske rådsmøter i 2026, og Udir har gitt beskjed om at rådsmøter ut over dette må tas digitalt. Rådet må derfor endre noen av de planlagte rådsmøtene våren 2026 slik at det blir digitalt.

Forslag: Rådsmøte 10. februar 2026 foreslås digitalt istedenfor fysisk.

Vedtak

Rådsmøtet tirsdag 10. februar endres til et digitalt rådsmøte i Teams.

Rådet tar møteplanen til etterretning.

Sak 21/2025 Innspill til Nasjonalt senter for yrkesfag

Bakgrunn for saken

De faglige rådene inviteres til å gi innspill til Nasjonalt senter for yrkesfag (NSY) om hvilke problemstillinger og temaer senteret bør prioritere i sin FoU-innsats og i mobilisering av nye samarbeid som vil styrke yrkesfagene. Formålet med undersøkelsen er å sikre god relevans og innretting i NSYs aktiviteter allerede i etableringsfasen.

Om senteret

NSY ble offisielt åpnet 20.08.25. Senteret skal arbeide aktivt med forskning, utvikling og innovasjon og skal fungere som en koblingsboks for samarbeid mellom ulike aktører innenfor yrkesfagene både nasjonalt og internasjonalt. I KDs tildelingsbrev til Udir for 2025 er en oppdragsbeskrivelse for senteret (se vedlegg). Det er etablert en partssammensatt styringsgruppe for senteret, som i første omgang har jobbet med viktige satsingsområder, herunder første innspill til FoU-aktiviteter. Medlemmene i styringsgruppa består av representanter fra organisasjonene som sitter i SRY.

Senteret er lokalisert i Molde, og har per d.d. to ansatte (leder Konrad Lillevevang og analytiker Gøril Groven). To nye ansatte (forretningsutviklere) starter i desember, og det skal også ansettes en analytiker til.

Forskning og utvikling

NSY skal etablere et analyseprosjekt for å få oversikt over eksisterende kunnskapsgrunnlag og kilder med nøkkelinformasjon om fag- og yrkesopplæringen i Norge, samt identifisering av kunnskapshull. Basert på styringsgruppas innspill og eksisterende kunnskapsgrunnlag, skal det også etableres et kunnskapsgrunnlag om hvordan fag- og svenneprøvene gjennomføres i regionene. Begge prosjektene er i planleggingsfasen med mål om utlysning før nyttår.

Viktige innspill fra NSYs interessenter

NSY er i en oppstartsfase og ønsker å bli kjent med og lære av sine interessenter. For å samle innspill brukes et digitalt spørreskjema som først går til de faglige rådene, og deretter til en bredere interessentgruppe. Undersøkelsen har en åpen og eksplorerende tilnærming fordi senteret ønsker deres innspill om viktige temaer, satsingsområder og utfordringsbilder – uavhengig hva som finnes fra før av etablerte samarbeidsstrukturer eller kunnskapsgrunnlag.

Om spørreundersøkelsen

Spørreundersøkelsen er digital og består av kvalitative spørsmål med fritekst som svartype, dvs. at det kan skrives et svar på inntil 4000 tegn per spørsmål (tilsvarer en til halvannen A4 side med tekst). **Se lenke til spørreundersøkelsen under vedlegg.** Etter at rådet har arbeidet med spørsmålene i fellesskap, sender rådet et samlet svar til NSY. Undersøkelsen administreres i Questback.

Undersøkelsen tar for seg to hovedområder:

1. **Innspill til tematisk innretning på NSYs prosjekter og aktiviteter tilknyttet forskning, utvikling og innovasjon** – herunder kunnskapshull eller utfordringer vi bør gripe fatt i, på kort og lang sikt.

2. **Innspill som retter seg mot hvilke aktører NSY bør være i kontakt med i arbeidet fremover**, f.eks. næringsklynger, kompetansemiljø og relevante offentlige aktører som er tilknyttet deres respektive fagområder. I denne sammenheng ønsker vi også innspill til aktuelle møtearenaer NSY bør være kjent med og/eller delta på.

NSY vil analysere svarene og bruke innsikten i sitt videre utviklingsarbeid. Rådenes utviklingsredegjørelser vil også inngå i senterets kunnskapsgrunnlag. Det kan bli aktuelt med tilsvarende undersøkelser senere som følger opp aktuelle temaer.

Gøril Groven fra NSY innledet på saken i rådsmøtet.

Frist

NSY ønsker innspillene fra FRED innen **20. januar**.

Momenter fra diskusjon i rådet

1. Tematisk innretning på NSYs prosjekter og aktiviteter (FOUI):

Rådet løftet frem følgende temaer, som er beskrevet nærmere i rådets utviklingsredegjørelse fra 2024:

- Det er stort behov for mer kunnskap om mangfold i fag- og yrkesopplæringen generelt og i elektrofagene spesielt. Det gjelder både rekruttering til utdanningen samt gjennomføring og frafall.
- Elektrifisering og teknologiutvikling fører til at grenser mellom ulike fag i fagopplæringen utfordres, og øker behovet for mer tverrfaglighet både på tvers av elektrofagene og på tvers av utdanningsprogrammer. Det er behov for mer kunnskap om effekten elektrifisering og teknologiutvikling vil ha for fag- og yrkesopplæringen.

2. Aktører NSY bør være i kontakt med

- Det er viktig at NSY har god kontakt med SRY når det gjelder strategiske og prinsipielle spørsmål om fag- og yrkesopplæringen, mens senteret også må ha god kontakt med de faglige rådene i mer konkrete spørsmål innenfor yrkesfagene knyttet til spesifikke utdanningsprogrammer og fag.
- Det er viktig at senteret har god forankring i bransjen og arbeidslivet for sitt arbeid. NSY kan bidra til et sterkt yrkesfaglig miljø, men dette er foreløpig ikke reflektert i ansatt-profilen til senteret. Rådet anbefaler at senteret etter hvert også bygger opp en yrkesfaglig kompetanse.
- Senteret bør ha kontakt med trepartssamarbeidet lokalt gjennom yrkesopplæringsnemndene.
- Fylkeskommunene er en viktig aktør i fag- og yrkesopplæringen, blant annet knyttet til dimensjonering, som senteret bør ha kontakt med.
- Senteret bør følge med på det som foregår internasjonalt innenfor fag- og yrkesopplæringen (f.eks. ACVT).
- Andre arenaer som kan være relevante er opplæringskonferanser i bransjen og i organisasjonene (f.eks. NHO Elektro).

3. Andre innspill til NSY

- Rådet erfarer at yrkesfag stadig er stemoderlig behandlet i forhold til studiespesialisering, og at det må jobbes videre på alle nivåer for å bidra til å øke statusen på yrkesfag.

- FEF- arealmodell for bygging og utforming av skolebygg er basert på behovene til studiespesialisering og er ikke tilpasset yrkesfag. Dagens arealmodell kan hindre utøvelsen av yrkesdidaktikk i sin egenart.
- Den demografiske utfordringen treffer hele sektoren, parallelt med at en stor gruppe står på utsiden av arbeidslivet. Det er behov for å analysere hvordan dette treffer i ulike sektorer og hvordan man skal jobbe med det.
- Det er en stor utfordring både å rekruttere og å beholde yrkesfaglærere, og det må arbeides målrettet med å utdanne og rekruttere flere yrkesfaglærere, og satses på videreutdanning av eksisterende lærere.
- Fylkeskommunene har ansvar for å gi et tilbud til kandidater som ikke får læreplass (alternativ vg3 i skole), og det må arbeides for å sikre best mulig kvalitet i alternativ opplæring til de som ikke får læreplass.
- Losa-modellen i Finnmark, hvor elever i utkantkommuner kan ta yrkesfaglig opplæring der de bor uten å måtte flytte (desentralisert modell), er en interessant modell som man kan ta lærdom av også andre steder.

Vedtak

Rådsmedlemmer kan sende innspill til NSY per epost til fagansvarlig (innen 8. januar).

Lene Repvik Storrø, Lars Jakob Berg og arbeidsutvalget utarbeider et innspill til NSY på bakgrunn av diskusjonen i rådet, som sendes NSY innen 20. januar.

Vedlegg

- **Lenke til spørsmålene i spørreundersøkelsen, som rådet skal sende innspill på til NSY:** [2025 - 11 - 25_Spørreundersøkelse til FR fra NSY.docx](#)
- Se beskrivelse av *Oppdrag nr. 2025-06 Etablering av et nasjonalt senter for yrkesfag i tildelingsbrevet til Utdanningsdirektoratet for 2025* [her](#) (s. 47).
- [Presentasjon om Nasjonalt senter for yrkesfag til rådsmøtet](#)

Sak 22/2025 Tilrettelegging av skriftlig sentralt gitt eksamen for yrkesfag etter vg3-nivå

Bakgrunn for saken

Kunnskapsdepartementet har i oppdragsbrev 2025-14 gitt Udir i oppdrag å foreslå endringer i eksamensordningen for å tilrettelegge eksamen bedre for kandidatgruppen. Oppdraget skal ses i sammenheng med forsøk med skriftlig-muntlig eksamen i yrkesfag og oppdrag 2025-04 om å utrede et sikrere og bedre eksamenssystem i videregående opplæring.

I oppdraget viser departementet til at dagens ordning ikke legger godt nok til rette for kandidater som har faglige forutsetninger for å bestå fagprøven, men som har utfordringer med å uttrykke seg skriftlig innenfor rammen til skriftlig eksamen. Departementet mener det er nødvendig å gjøre dagens eksamen før fag- og svenneprøven mer fleksibel og tilpasset kandidatenes situasjon.

Udir ønsker ikke å senke kravet til kandidatens kompetanse, da det er viktig at vi også framover skal være trygge på at fagarbeidere med fag- og svennebrev tilfredsstiller bransjens krav og behov for kompetanse. Tilretteleggingen dreier seg derfor om å tilrettelegge for at kandidaten skal få vist sin reelle fagkompetanse.

Oppdraget gjelder for kandidatene som tar 3103-eksamen og ikke følger et normalt opplæringsløp. Det innebærer blant annet [praksiskandidater](#), kandidater som har gjennomført [modulstrukturert opplæring](#) og fagbrev på jobb. Praksiskandidatene oppfattes som en spesielt sårbar gruppe i oppdraget, da de alene har alt ansvaret for sin utdanning.

Udir har tidligere (2022) utredet eksamensordningen for praksiskandidater med mål om å gjøre den mer fleksibel. Utredningen kom med en rekke anbefalinger, blant annet:

- Utprøving av en obligatorisk prøve med en sentralt gitt oppgavebank i større fag.
- Å prøve ut en skriftlig-muntlig eksamensform i enkelte fag.
- Å flytte ansvar for sensur fra fylkeskommunen til statsforvalteren.
- Å vurdere om oppmeldingsfristen til eksamen kan utvides.
- Økt informasjon, veiledning og oppfølging av praksiskandidater.

Andre tiltak, eksempelvis godkjent/ikke godkjent som vurderingsuttrykk, er også relevante.

Utfordringsbildet

Dagens og framtidens arbeidsmarked stiller økte krav til formell kompetanse, noe som gjør det vanskelig å delta uten fullført videregående opplæring. Stadig flere unge står utenfor arbeidslivet, samtidig som andelen som mottar velferdsytelser øker. Ifølge SSB vil Norge mangle arbeidstakere med yrkesfaglig bakgrunn fram mot 2040. NAVs Bedriftsundersøkelse 2022 viser at yrker knyttet til enkelte fagbrev er blant de hvor det er størst mangel i arbeidslivet, samt at mangelen vedvarer over tid. NHOs kompetansebarometer viser at opp mot 70 % av bedrifter har et udekket kompetansebehov, og ifølge NHOs bedriftsundersøkelse svarer 64 % av virksomhetene at de har behov for å rekruttere personer med fag- eller svennebrev. Små fødselskull de neste 20 årene forsterker denne samfunnsutfordringen ytterligere ved at arbeidslivets behov ikke vil bli dekket av tilstrekkelig kompetanseutvikling fra ungdom. NHO peker derfor på et behov for bedre insentiver for etter- og videreutdanning for voksne.

Udir har gjennomført en spørring for fylkeskommunene der svarene fremhever en rekke utfordringer knyttet til dagens ordning, herunder:

- *Digital kompetanse:* Flere kandidater, spesielt eldre, har utfordringer med å bruke datamaskin. Datamaskinen er ikke et verktøy alle kandidatene benytter mye til daglig på arbeidsplassen eller privat, de bruker derfor lang tid på å finne fram, skrive og uttrykke seg digitalt. De sliter og med bruken av digitale verktøy som «tekst til tale».
- *Språkutfordringer:* En høy andel av kandidatene som tar eksamen har norsk som andrespråk. Selv om de kan beherske yrket har de ofte ikke lært seg tilstrekkelig norsk for å kunne lese, tolke og svare på oppgaveteksten.
- *Lese- og skrivevansker:* Flere av kandidatene har store lese- og skrivevansker. Fylkeskommunen har inntrykk av at det er en større andel med lese- og skrivevansker i denne kandidatgruppen enn blant de som tar eksamen innenfor "skolefagene". Det er samtidig flere som ikke har blitt utredet.
- *Taus kunnskap:* Taus kunnskap kan være et resultat av at flere kandidater har språkutfordringer, lese- og skrivevansker og at oppgavene er for akademiske. Flere fylkeskommuner peker på at de er i kontakt med kandidater som har lang arbeidserfaring innenfor fagfeltet, men som ikke klarer å prestere på en 5 timers skriftlig eksamen.

Fylkeskommunene viser til at dersom man ikke gjør endringer i dagens ordning, så vil man bidra til å stenge mange dyktige fagarbeidere ute. Fylkeskommunene fremhever videre at de

mener en obligatorisk prøve med en sentralt gitt oppgavebank i større fag (også kjent som «førerkortmodellen») er det mest hensiktsmessige tiltaket.

Høring ifbm. vurderingsordninger for modulstrukturert opplæring¹

Åtte av de faglige rådene ga innspill til høringen om vurderingsordninger for modulstrukturert opplæring, som tok for seg tilstøtende problemstillinger til utfordringsbildet som er beskrevet her, herunder:

- Karakteruttrykket godkjent/ikke godkjent som vurderingsuttrykk for enkeltmodulene:
 - Følgende råd støttet dette forslaget: Faglig råd for bygg- og anleggsteknikk, Faglig råd for frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign, Faglig råd for helse- og oppvekst, Faglig råd for håndverk, design og produktutvikling, Faglig råd for naturbruk, Faglig råd for restaurant- og matfag og Faglig råd for teknologi- og industrifag.
 - Faglig råd for elektro- og datateknologi uttalte at gjennomført/ikke gjennomført er et mer egnet vurderingsuttrykk.
- 2. Krav om sentralt gitt eksamen før oppmelding til fag- eller svenneprøven: Alle de faglige rådene støttet forslaget.

En gjennomgående tilbakemelding i høringen er at eksamen i større grad bør tilpasses målgruppen. Flere instanser pekte på behov for å se på påmeldingsfrister og/eller antall eksamensperioder i året.

Spørsmål til faglig råd

I denne omgang ønsker Udir innspill på utfordringsbildet. Saken kommer tilbake til de faglige rådene i februar med en bestilling om vurdering av tiltak.

Vi ber faglig råd om å vurdere:

1. Hva anser dere som formålet med sentralt gitt skriftlig eksamen innen 3103-kodene?
2. Kjenner faglig råd seg igjen i utfordringene knyttet til digitale ferdigheter, språkferdigheter, lese-skrivevansker og taus kunnskap? Har dere andre kommentarer knyttet til disse utfordringene?
3. Hvilke andre utfordringer knyttet til sentralt gitt skriftlig eksamen ser dere for denne kandidatgruppen (praktiske, faglige osv.)?
4. Hva tenker dere kan være konsekvensene dersom vi ikke iverksetter noen tiltak i forbindelse med skriftlig sentralt gitt eksamen?

Saksbehandlere fra Udir presenterer saken i rådsmøtet.

Frist

Tilbakemelding gis innen **15. januar 2026** [til marianne.elgen.bohler@udir.no](mailto:til.marianne.elgen.bohler@udir.no)

Momenter fra diskusjon i rådet

Rådet er i utgangspunktet positive til å tilrettelegge for at flere får mulighet til å ta eksamen. Rådet mener imidlertid at eksamen må tilpasses særtrekk i ulike fag, og at tilretteleggingen som beskrives i forslaget fra Udir ikke er tilpasset særtrekk i elektrofagene.

I elektro og datateknologi skal mange ordinære lærlinger ha sentralt gitt eksamen for yrkesfag etter vg3. Det betyr at lærlinger i elektrofagene ikke i utgangspunktet omfattes av målgruppen som sliter med å gjennomføre eksamen. Rådet mener derfor at tiltakene for

tilrettelegging av sentralt gitt skriftlig eksamen yrkesfag etter vg3 ikke må bli en fast ordning, men heller må utformes som tiltak til de som trenger ekstra tilrettelegging.

Bakgrunnen for at man har obligatorisk eksamen i elektrofag er at lærlingene har behov for teorien. Elektrikerfaget er et skriftlig fag, og skrivning og regning er basiskunnskaper i faget. Skriftlig eksamen er i elektrofagene en viktig del av kvalitetssikringen av fagarbeideren, og rådet er svært opptatt av at tiltak for tilrettelegging av eksamen ikke må gå på bekostning av kvaliteten.

Rådet er positive til å finne nye måter å tilrettelegge for kandidater som har behov for det. Det kan for eksempel gjelde lærlinger med dysleksi eller andre lærevansker, og det kan gjelde privatister, som må lese på egenhånd med lite støtte og oppfølging underveis. Det ble spilt inn at begrepet «tilrettelegging» kan ha en negativ klang, og man kan gjerne vurdere andre begreper som for eksempel «fornyning av eksamensform.»

Udir påpekte at i dag er (nesten) alle eksamensformer like, uavhengig av om man går studiespesialisering eller yrkesfag, og uavhengig av hvilken retning i yrkesfag man går. En mulighet kan være å tilpasse eksamensformen mer til ulike fag. Dette støttes av rådet.

Før man skal gjøre noe med eksamensformen, mener rådet man må se på opplæringsløpet. Man må undersøke bakgrunnen for at det er så mange som stryker, og vurdere hvordan man best kan løse det. For noen lærlinger kan sentralt gitt skriftlig eksamen yrkesfag etter vg3 være den første eksamenen de møter. Innføring av eksamen på vg1 kan gi elevene verdifull eksamenstrening. Rådet erfarer også at skriftlig-muntlig eksamen er en god modell.

Vedtak

- Rådsmedlemmer kan sende skriftlige innspill i saken til fagansvarlig innen 8. januar.
- Rådet nedsetter en arbeidsgruppe, bestående av Thor Egil Johansen sammen med arbeidsutvalget, som formulerer en tilbakemelding på bakgrunn av diskusjonen i rådet.

Vedlegg

- [Oppdragsbrev for oppdrag 2025-014:](#)
- [Utredningsnotat om praksiskandidatordningen 2022](#)
- [Faglig råd elektro og datateknologi sitt innspill til utredning om praksiskandidatordningen 2022](#)

Sak 23/2025 Utvikling av Europass fagbeskrivelser

Forslag til vedtak

Valg av nye fag til Europass fagbeskrivelser ble behandlet i rådsmøte i faglig råd for elektro og datateknologi 4. november 2025, se [referat sak 12/2025](#). Rådet vedtok i rådsmøtet at de ikke kan levere på oppdraget med de rammene som er gitt, og at rådet vil løfte saken til Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY) som en uenighet med Udir.

Udir hadde møte med arbeidsutvalget i faglig råd for elektro og datateknologi om saken onsdag 3. desember, hvor Udir orienterte om rammene og handlingsrommet som ligger i Europass Learning Model. Det kan blant annet legges inn tilleggskommentarer til hvert enkelt kompetansemål i fagbeskrivelsene. Udir påpekte at rådet må forholde seg til rammen på 12

kompetansemål, men at man kan se bort fra rammen på antall tegn slik at kompetansemålene kan brukes slik de er.

I rådsmøtet bes rådet om å diskutere om det finnes noen fag i elektro og datateknologi som det kan være enklere å utarbeide fagbeskrivelser for enn andre innenfor rammene som er satt.

Saksbehandler i Udir orienterer om status i saken.

Vedtak

- Rådet vedtok å utarbeide Europass fagbeskrivelser for låsesmedfaget og produksjonselektronikerfaget.
- Arbeidsutvalget finner personer som kan inngå i arbeidsgruppene for utarbeiding av Europass fagbeskrivelser i fagene.

Sak 24/2025 Oppnevning av eksamensnemnder for togelektriker og tavlemontør

Når det skal oppnevnes eksamensnemnder for å utvikle en sentralt gitt eksamen med lokal sensur for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene, kan Udir be det faglige rådet som representerer faget om å anbefale medlemmer (jf. mandat og retningslinjer for samarbeidet mellom SRY, faglige råd og Utdanningsdirektoratet, kapittel 8).

Udir skal oppnevne eksamensnemnd i følgende fag, og ber Faglig råd for elektro og datateknologi om forslag til medlemmer til nemndene:

- TOG3103 togelektrikerfaget (2 stk)
- TAV3103 tavlemontørfaget (2 stk)

Det er behov for to personer til hver av nemndene, og de som foreslås må ha fagbrev innen lærefaget og ha praksis fra fagområdet.

Vedtak

- Lars Oellingrath finner kandidater til togelektrikerfaget.
- Espen Rønning og Tone Belsby finner kandidater til tavlemontørfaget.
- Navn på kandidater sendes til fagansvarlig så snart som mulig.

Sak 25/2025 Innspill til læreplan for demontering av kjøretøy

Bakgrunn for saken

Udir har gjennomført en utredning av forslag til et nytt lærefag innen demontering av kjøretøy. Forslaget om endring i tilbudsstrukturen med å innføre et nytt lærefag innenfor utdanningsprogrammet for teknologi- og industrifag var på høring i perioden september til november i år.

I rådsmøtet 4. november behandlet Faglig råd for elektro og datateknologi høring om forslag om å opprette et nytt lærefag innen demontering av kjøretøy. FRED ga høringssvar i saken, hvor rådet ga innspill om at hvis det skal opprettes et nytt fag innenfor demontering av kjøretøy, må det inn elektrokompetanse i læreplangruppa. Udir har tatt FRED sitt innspill til etterretning, og ønsker nå innspill fra rådet på utkast til læreplan i faget.

1. desember 2025 ble det nye lærefaget demontering av kjøretøy fastsatt av Udir. Læreplanen for faget skal sendes ut på høring i midten av januar 2026.

Læreplangruppen har utarbeidet et utkast til læreplan

- Udir ber faglig råd for elektro og datateknologi om å komme med innspill til utkast til læreplan i demontering av kjøretøy, se vedlegg.
- Innspill til utkast til læreplan sendes til Silje.bergill.hagen@udir.no innen **15. desember**.

Saksbehandler fra Udir presenterer saken i rådsmøtet, og medlemmer fra læreplangruppa deltar også i rådsmøtet på saken.

Momenter fra diskusjonen i møtet

Innspill fra rådet til læreplanen:

- Det kan være store energimengder/effekter i elbil, og fagarbeidere innenfor demontering av kjøretøy trenger derfor kompetanse om elsikkerhet.
- Rådet anbefaler at læreplangruppa vurderer om ekom (inkludert GDPR) bør omhandles i læreplanen, slik at fagarbeideren får kompetanse i å håndtere avhending av sensitive data i lagringsenheter på en forsvarlig måte.
- Man bør sikre en homogen begrepsbruk om strøm og elsikkerhet på tvers av teknologi og industrifag og elektro og datateknologi, og her går det an å se til hvilke begreper som brukes i læreplaner for elektrofag.
- I utkast til læreplan for demontering av kjøretøy står det at kandidaten skal «gjøre rede for lov- og regelverk». Hvis dette er bransjestandarder, blir det mer korrekt å vise til det. Når det gjelder kompetansemålet om at kandidaten skal «gjøre rede for regelverk», kan det vurderes å formulere et mer praktisk kompetansemål.
- Forskrift om arbeid på eller ved elektrisk anlegg og utstyr (FSE) er sentral når det gjelder elsikkerhet, og læreplangruppa kan kontakte FSE-ansvarlig i DSB for eventuelle innspill til læreplanen når det gjelder FSE.

Vedtak

Arbeidsutvalget formulerer en tilbakemelding på bakgrunn av diskusjonen i rådet.

Vedlegg

- [Utkast til læreplan demontering av kjøretøy.pdf](#)
- [Utredning bildemontering 05.2025 \(1\).pdf](#)
- Høringssvar fra faglig råd elektro og datateknologi til Udir: [Høringssvar til høring om nytt lærefag i demontering av kjøretøy - faglig råd elektro og datateknologi_18.11-25.pdf](#)

Sak 26/2025 Høring om strukturendring i fellesfaga norsk og engelsk for yrkesfaglige utdanningsprogram

Bakgrunn for saken

Udir har sendt på høring forslag til strukturendring i norsk og engelsk for yrkesfaglige utdanningsprogram, se høringsnotat vedlagt under. Udir har utarbeidet forslag til to ulike strukturer for norsk og engelsk for yrkesfaglige utdanningsprogram (alternativ 1 og 2), i tillegg til alternativet å beholde gjeldende struktur (nullalternativet).

I rådsmøte 4.11-25 ([sak 16/25](#)), nedsatte faglig råd for elektro og datateknologi en arbeidsgruppe for å utarbeide forslag til et høringssvar fra rådet, bestående av Lene Repvik Storrø, Lars Jacob Berg og Christian Knoph.

Arbeidsgruppen har utarbeidet utkast til høringssvar (se vedlegg), og legger frem saken i rådsmøtet.

Høringsfrist er **22. desember**.

Vedtak

Rådet støtte høringssvaret fra arbeidsgruppa. Arbeidsgruppa sender inn høringssvaret på vegne av faglig råd.

Vedlegg

- Lenke til høringssvar fra rådet: [Fråsegn - Høyring om strukturendring i fellesfaga norsk og engelsk for yrkesfaglege utdanningsprogram.pdf](#)

Sak 27/2025 Oppfølging av utviklingsredegjørelsen i FRED: Utvikling av læreplaner vg4

Bakgrunn for saken

Myndighetene og partene i arbeidslivet samarbeider om å utvikle tilbudet for fag- og yrkesopplæringen. Det er mulig å foreslå endringer i yrkesfaglige utdanningsprogrammer, for eksempel på bakgrunn av endringer i kompetansebehov i arbeidslivet. Myndighetene skal legge særlig stor vekt på de faglige rådernes forslag til endringer i tilbudsstrukturen på vg3. Beslutningsmyndigheten ligger hos Udir og Kunnskapsdepartementet.

Oversikt over strukturen og fagene i utdanningsprogram for elektro og datateknologi finnes på Udirs hjemmesider [her](#). I utviklingsredegjørelsen for 2024 har faglig råd for elektro- og datateknologi beskrevet sentrale utviklingstrekk i utdanningsprogrammet, og identifisert utfordringer og foreslått tiltak for å sikre at utdanningen holder tritt med bransjens behov. En av rådets anbefalinger er å utvikle læreplaner for vg3 opplæring i bedrift (vg4) i automaterfaget og dataelektronikerfaget. Bakgrunnen for forslaget er tilbakemeldinger fra bransjen om at det er utfordrende for lærebedrifter å oppfylle alle kompetansemål i læreplaner med stor bredde i faget. Rådet anbefaler derfor å gi rom for større grad av spesialisering med en konkret læreplan som er spesialisert innenfor et fagområde.

I henhold til den nye opplæringsloven skal kandidaten ha to år eller mer med læretid i bedrift, og kandidaten har rett til å fullføre med en yrkeskompetanse. Rådet mener dette åpner for læreplaner som går ut over vg3. I utviklingsredegjørelsen skriver rådet at etablering av læreplaner for vg3 opplæring i bedrift kan bidra til å møte arbeidslivets behov og øke antall lærebedrifter og antall lærlinger. Rådet anbefaler å etablere læreplaner for vg3 opplæring i bedrift (vg4) i følgende fag:

- vg3 opplæring i bedrift (vg4) automatiker (industri)
- vg3 opplæring i bedrift (vg4) automatiker (bygg)
- vg3 opplæring i bedrift (vg4) dataelektroniker (tjener og klientsystemer)
- vg3 opplæring i bedrift (vg4) dataelektroniker (brunevarer)

Les mer utdypende beskrivelse av forslaget i utviklingsredegjørelsen, kapittel 3.2 (se lenke under vedlegg).

Spørsmål som må besvares for å utarbeide endringsforslag

Udir utreder saker i henhold til [utredningsinstruksen](#), som inneholder seks spørsmål som må besvares når vi skal gjøre endringer i utdanningstilbudene. Den som foreslår endringer i yrkesfaglige utdanningsprogrammer må derfor gi god informasjon til Udir om endringene som foreslås, blant annet knyttet til

- utfordringen som ligger til grunn for forslaget/begrunnelsen for forslaget
- hva forslaget til endring innebærer
- hva man vil oppnå med endringen som foreslås
- mulige konsekvenser av den foreslåtte endringen

Les mer om kravene til endringsforslag og hvordan Udir behandler slike saker på lenken vedlagt under.

Spørsmål til rådet

I rådsmøtet ønsker arbeidsutvalget at rådet gir innspill til et mandat for en arbeidsgruppe som kan utarbeide et forslag om endring til Udir, som både ivaretar rådets forslag i utviklingsredegjørelsen 2024 om å utarbeide læreplaner for vg3 opplæring i bedrift (vg4) og eventuelle alternative tiltak.

Rådsleder presenterer saken i rådsmøtet.

Momenter fra diskusjon i rådet

- Vg4 læreplanen må være tuftet på vg3 læreplanen, hvor man skiller mellom bygg-automatisering og industri-automatisering, men slik at kandidaten utdannes til automatiker uavhengig av retningen hen velger. Målet er å utvikle en overkommelig læreplan hvor lærebedriftene blir i stand til å dekke alle kompetansemålene i læreplanen, noe som åpner muligheten for at flere lærebedrifter kan tegne lærekontrakter i fagene.
- Det ble foreslått at arbeidsgruppa kan se på hele automatikerfaget og dataelektronikerfaget i tilbudsstrukturen, slik at man ikke låser seg kun til den anbefalingen som ligger i utviklingsredegjørelsen, men ser bredere på problemstillingen og mulige alternative løsninger. For eksempel kan kanskje en modell med 2 år i skole og 2,5 år i bedrift være en alternativ løsning.

- Det ble spilt inn at arbeidsgruppa bør hente innspill fra bransjen og lærebedriftene om hvilke utfordringer de møter i automatikerfaget og dataelektronikerfaget.
- Automatiker og dataelektroniker legger grunnlaget videre til installatørprøve, og dette må ses i sammenheng.
- Øystein Fagerli har vært involvert i arbeidet med dette forslaget i rådet tidligere, og det ble foreslått at han kan spørres om innspill i saken.

Forslag til mandat for arbeidsgruppa:

Arbeidsgruppa skal

- utarbeide (minst) tre alternativer for endring i strukturen i automatikerfaget og dataelektronikerfaget:
 - 2 år i skole og 2,5 år i bedrift
 - 3 år i skole og 2 år i bedrift
 - bedriftsspesifikk vg4, i tråd med anbefalingen i utviklingsredegjørelsen
- innhente innspill fra bransjen og lærebedriftene om utfordringer og behov i automatikerfaget og dataelektronikerfaget.

Vedtak

AU formulerer utkast til et mandat for en arbeidsgruppe, som legges frem i rådsmøte 10. februar 2026, før rådet nedsetter en arbeidsgruppe.

Vedlegg

- [Utviklingsredegjørelse - Faglig råd for elektro og datateknologi 2024](#) (se kapittel 3.2)
- Informasjon om hvordan man foreslår endringer i yrkesfaglige utdanningsprogram: [Foreslå endring i yrkesfaglige utdanningsprogram | udir.no](#)
- Oversikt over strukturen og fagene i utdanningsprogram for elektro og datateknologi: [Elektro og datateknologi | udir.no](#)

Sak 28/2025 Orienteringer

a) Videreføring og gjennomgang av mandat og retningslinjer

I henhold til vedtak i SRY og Udir videreføres [mandat og retningslinjer for samarbeidet mellom SRY, faglige råd og Utdanningsdirektoratet](#) for forrige oppnevningsperiode, med noen få justeringer. Det skal være en gjennomgang av mandat og retningslinjer i løpet av oppnevningsperioden.

b) Lærlingundersøkelsen 2025

Resultatene fra årets lærlingundersøkelse viser at de aller fleste lærlinger trives på arbeidsplassen og er motiverte for å lære, og at færre oppgir å bli mobbet på arbeidsplassen i år enn tidligere. 9 av 10 lærlinger på elektro- og datateknologi svarer at de trives på arbeidsplassen, og lærlingene på elektro- og datateknologi har høyest andel som oppgir at de trives med kollegaene sine, med 93 prosent. Andelen motiverte er høyest på naturbruk, elektro- og datateknologi og bygg- og anleggsteknikk hvor 94 og 93 prosent oppgir at de er motiverte i «svært stor grad» eller «nokså stor grad». Det er lavest andel på elektrofag som er

enig i påstanden om at utstyret de brukte på skolen var godt nok for å lære fagene, med 54 prosent.

- **Les Udirs analyse av resultatene fra lærlingundersøkelsen her:**
[Færre lærlinger oppgir å bli mobbet | udir.no](#)
- **Her kan du finne resultater fra lærlingundersøkelsen** brutt ned på utdanningsprogram: [Lærlingundersøkelsen – fylke | udir.no](#)

c) Statistikk for voksne i videregående opplæring

- [Voksne i grunnopplæringen 2025 | udir.no](#)
- [Søkere til videregående opplæring for voksne – utdanningsprogram | udir.no](#)

d) Fagseminar for faglige råd 4. og 5. februar 2026

Udir inviterer alle rådsmedlemmer til fagseminar for faglige råd **4. og 5. februar** om grønn omstilling som fagovergripende tema i yrkesfagene. Seminaret er en oppfølging av utviklingsredegjørelsene fra de faglige rådene for perioden 2021 – 2025, der grønn omstilling var et hovedtema. I utviklingsredegjørelsene fremhevet samtlige faglige råd grønn omstilling som en viktig driver for yrkesfagene fremover, med vekt på kompetansebehov knyttet til sirkulær økonomi. Se egen invitasjon til seminaret for mer informasjon.

Sak 29/2025 Saker til eventuelt

a) Status Caravantekniker

Det ble spilt inn fra faglig råd et spørsmål om det er vurdert å gjennomføre et forsøk for caravantekniker. Ansvarlig saksbehandler fra Udir skal undersøke dette.

b) Rammeplan for lærerutdanningen

Faglig råd for Lærerutdanning 2025 (FRLU) har fått i oppdrag fra Kunnskapsdepartementet å utarbeide forslag til hoveddel til én felles rammeplan for all lærerutdanning. Dette er et pågående arbeid, og forslag til ny rammeplan skal etter planen på høring våren 2026. Den nye rammeplanen vil også omfatte yrkesfaglærerutdanning, og kan få konsekvenser for blant annet praktisk arbeidslivsfag og YFF. I rådsmøtet ble det foreslått at Faglig råd for elektro og datateknologi fremmer et innspill til rammeplanen. Informasjon om oppdraget, inkludert svar på del 1 og 2 av oppdrag om ny rammeplan, ligger på nettsiden til Faglig råd for lærerutdanning (se lenker under).

Vedlegg

- [Fase 3 – Felles rammeplan for lærerutdanning \(pågår\) – Arbeid med mer overordnet styring av lærerutdanningene](#)
- Les mer på Faglig råd for lærerutdanning sine nettsider: [Svar på del 1 og 2 av oppdrag om ny rammeplan – Arbeid med mer overordnet styring av lærerutdanningene](#)

c) El-sikkerhet for elektroopplæring i videregående skole

DSB orienterte om at de har mottatt spørsmål fra en fylkeskommune om FEK (og FSE) kommer til anvendelse på videregående skoler i en opplæringssituasjon, og hvilke krav som gjelder. Rådet anser at elsikkerhetsregelverket gjelder i en opplæringssituasjon og at DSB kan henvise til rådet i sitt svar til fylkeskommunen.